

מדינת ישראל

ועדת החקירה הממלכתית לעניין כלי השיט

פרוטוקול עדות

שם העד : עוזי ארד

מועד העדות : 7.5.2023

ועדה : העד הבא הוא פרופ' עוזי ארד, אני מזהיר אותך שעליך לומר את האמת, אם לא כן תהייה צפוי לעונשים הקבועים בחוק. באיזו תקופה היית היועץ לביטחון לאומי וראש המל"ל?

עוזי ארד : מאביב 2009 עד אפריל, מאי 2011.

עוזי ארד : *** ראש הממשלה לוקח חזרה את ניהול הצד שלנו ואומר, ועכשיו אני מגיע לצוללת שלנו, ואומר כן, אנחנו מבקשים להזמין צוללת, להלן שישיית, בהנחה של 50%. כלומר, הוא מתייחס עכשיו במספרים למה שאני אמרתי להוויזגן שאנחנו רוצים preferential, או לא זוכר את הביטוי. כשהוא אומר "50%", אני רואה אי שקט בצד הגרמני. כנראה שהם חשבו שאם אנחנו נזמין את הצוללת השלישית בסדרה של שלוש צוללות, אז שזה יהיה באותם תנאים. כלומר, בערך 27% או 30%.

ועדה : כמו 4-5?

עוזי ארד : כמו 4-5, אבל זה לא מדויק. אנחנו ביקשנו וראש הממשלה ביקש, יותר, אבל זה הסתיים בכך שהקנצלרית אמרה: "תודה". *** , *ומדינת ישראל* ביקשה לקבל צוללת שישיית בתנאים שהיא מבקשת ובעצם הפגישה הסתיימה בזה. נמשכה 20, 30 דקות, לא ידע עליה אף אחד אחר בפמליות והתפזרה לה.

ועדה : השגריר לא היה?

עוזי ארד : אני חושב שלא. הוא חושב שהוא היה.

ועדה : לכן שאלתי.

עוזי ארד : אבל אני לא חושב שהוא היה. מידרנו אותו. רק אחר כך ביקשתי. ברגע שסוכם... עכשיו, ראו נא, מבחינתי הסיפור הוא גמור משום שהאספקה היא על צוללת אחת והסכמנו על המחירים. אז אין פה הרבה מקום למו"מ. מה שעכשיו, כל המו"מ שיימשך שנתיים, לכאורה יהיה על הברגים והדברים. סדר הגודל של המחיר נקבע, המוצר נקבע, לוחות זמנים צריכים להקבע. לכן מאותו רגע אני ביקשתי, אני חשבת שהדבר הוא מוגמר וביקשתי מאבריאלי, שבינתיים הגיע להיות, הגיע, אחרי זה הוא הגיע להיות המשנה שלי אחרי הפגישה הזאת...

ועדה : אבריאלי בר יוסף.

עוזי ארד : שמאחר והוא היה ראש ההצטיידות של חיל הים, מאחר והוא בעצמו מהנדס, הוא היה האיש הטבעי להמשיך לרכז את המעקב אחר ביצוע מטעמינו.

ועדה:

כשאתה מדבר ביצוע, על איזה חלק אתה מדבר?

עוזי ארד:

על הכול.

ועדה:

עוזי ארד:

מאותו רגע האינטרס שלנו הופך להיות שהעסקה תמומש, כי זה ברור שעם העסקה הזאת יש לפני הרבה סיכונים והתפקיד שלנו היה להתגבר על הסיכונים. מה הסיכונים שיכולים להיות? פעם אחת שהם לא יספקו. כבר חוונו מצב כזה שמדינה מתחייבת ונמלכת בדעתה, *** , יש סיכונים מימוניים, אני לא יודע, את הערכת הסיכונים בעצם צריך עכשיו לעשות בעיקר משרד הביטחון, אבל אנחנו הסתכלנו על זה מהנקודה הזאת, העניין היה להתגבר על הסיכונים. באחד מסעיפי הסיכונים, אני אסביר אותו בהמשך, זה העובדה שברגע מסוים אנחנו היינו כפופים לאמנות בינלאומיות שמסדירות אספקות נשק מותר ואסור וברגע מסוים גם סיכונים שחיתות היו סיכון שצריך לקחת אותו בחשבון.

עוזי ארד:

המל"ל סיים את תפקידו מבחינת סמכויותיו ואני ארצה לחזור לזה משום שהוועדה התבקשה לתת את דעתה על תפקיד המל"ל וסמכויותיו ומתוקף מה עשה או לא עשה דברים מסוימים. המל"ל בקטע הזה תיפקד בעיקר מכיוון שהוא היועץ לביטחון לאומי של ראש הממשלה במגעיו עם מנהיגים עולמיים, וזה עלה בדרג הזה. הוא גם תיפקד בזה משום שהגורם שהעלה את הנושא, כאמור היוזגן, הוא לכאורה המקביל שלנו. אבל ברגע שזה סוכם כפי שסוכם בעקבות עבודת מטה שעשתה אותה המערכת באותו רגע, ההוצאה לפועל שנמשכה שנתיים של מו"מ שנתקע ועלה על שרטון ואולי נדבר על זה עוד מעט, כל זה עבר לידי הגורם הרוכש שזה משרד הביטחון.

עוזי ארד:

אבריאלי... נוצר מידור פנימי. אבל אני כן אגיד לכם מה אומר לי עמידור. אני מפנה את התפקיד אי שם במרץ, אבל אני ממשיך להגיע לשם בין היתר כי עולים כל מיני נושאים. למשל, ביקורת המדינה ממשיכה, ועמידור אומר "מאחר וזה ביקורת עליך תבוא ותעשה", ואז בערך חצי שנה אחרי שהוא בא הוא פתאום אומר לי "עוזי למה לא סיפרת לי על אבריאלי?", אוקיי, אני אומר "כי אני לא ידעתי" כלומר שהוא עושה דברים לא כשרים. ואז עמידור אומר לי "לי לקח ארבעה חודשים לגלות". זאת אומרת שהוא גילה משהו בעצמו, עמידור, אבל אבריאלי מידר אותו מכל הדברים האלה, מידר אותו עד כמה שאפשר,

ועדה:

אתה כבר לא היית בעניינים, אנחנו מעוניינים לשמוע דברים שאתה יודע ישירות, מה שכתוב בעיתונים או בכל מיני מקומות אחרים, עם כל הכבוד, אנחנו נבדוק את זה אחרי.

עוזי ארד:

זה לא מהעיתונים אדוני. יש הרבה מאוד דברים שאתה יודע ממקורות עוד יותר ישירים. למשל מהגרמנים עצמם, הרי הם לא נעלמו, ולפעמים הם היו מדווחים או מספרים ולכן יש כל מיני בסיס לדעת דברים או אתה לא יודע אף פעם מה אתה יודע ואתה עוד פחות יודע מה שאתה לא יודע ולעיתים קרובות אתה לא יודע אתה רק יודע שאתה לא יודע. זאת טעות שנופלים אליה רבים. אני ידעתי מה אני לא יודע. אבל אני אומר לך שיש דברים שאח"כ שאם אני יודע אותם זה על סמך מקורות לא פחות מוסמכים מאשר ניירת בפני עצמה. אבל אני רוצה לחזור ל-2010 כאשר

אני נשאתי באחריות, צריך להבין, זה לא רק שהייתי עד, אני הייתי שחקן פעיל במידה מסוימת. אני מתייצב בפניכם כמי שצריך לבדוק האם הוא פעל כהלכה האם לא נפל דופי בפעולתי שלי. אני גם מתייצב בתור שכזה כמי שנותן דין וחשבון כי הייתי חלק אינטגרלי של תהליך קבלת ההחלטות שנתבקשתם לעסוק בו והייתי... המל"ל שאתם התבקשתם להסתכל עליו כגוף, מכל הגופים, זה הגוף היחיד שמוזכר כגוף *** משום מה הגוף היחיד שיש עליו זום "מה עשה פה" זה המל"ל. מאחר וכך אני הייתי המל"ל אז אני צריך להסביר גם מה עשיתי, ולכן בנושאים האלה שאני מדבר גם על השישית ***

ועדה:

פרופ' ארד, אנחנו גם בלחץ זמן ואני צריך לעשות הפסקה עכשיו, אחרי ההפסקה אני מבטיח לך נדבר על צוללת 6.

עוזי ארד:

אני אבקש לדבר על צוללת 6, אני אבקש להגיד גם מה הייתה הגישה שלנו. אני גם אבקש להתייחס לשלוש העסקות האחרות שהועדה בודקת, כי לאחדים מהן יש שורשים בטיפולים שלנו.

ועדה:

עכשיו נעשה הפסקה.

עוזי ארד:

אגיד דבר אחד, כשחיל הים, למשל אומר, צייני אומר, שהוא התנגד לצוללת השישית, הם לא התנגדו. השיקול תמיד היה תקציבי גבירתי, והם חשבו שאם הם יתנגדו אז ראש הממשלה לא יקח את זה מהתקציב של חיל הים אלא ימצא את זה מתקציב שלו, וזה כול מה שהם רצו. וכול מפקדי חיל הים, בין אם הם אומרים היום ככה, הזיכרון שלהם הוא...

ועדה:

בכל זאת אני מבקש רגע לשאול, הרי בסופו של דבר כדי להגיע להישג מסוים, זה שרשרת שלמה שמביאה את ההישג ואפשר להגיע לזמינות גם אם משפרים את הלוגיסטיקה, גם אם משפרים את האחזקה, זאת אומרת לאו דווקא רכש של צוללת נוספת מביא לך יותר זמינות. אם למשל אפשר לדאוג שיהיה פחות זמן קרקוע של צוללת, ואפשר כנראה על ידי יותר טכנאים, יותר לוגיסטיקה להגיע למצב שהן יותר בים ופחות באחסנה. השאלה היא האם הדברים האלה גם נבדקו...

עוזי ארד:

כן. זאת הסיבה שהמערכת חשבה שעם שכלולים, התייעלות, תחבולות, העם היהודי עושה לנו פטנטים, הם יצליחו לסחוט יותר מיץ מחמש, יותר לייעל את זה עד כדי כך שאפשר לוותר על השישית, אבל עדיין, לפי החישובים, עדיין כשספרת, עברת ספירה איפה אתה מגלה, אני לא זוכר כמה, שזה לא מכסה מספר, לא יודע, ***

ועדה:

אבל בסוף לא התקבלו שום החלטות בכיוון של בואו נוהה צווארי בקבוק ונטפל בהם למשל במספנה.

עוזי ארד:

הרי זה היה רק התחלתו של דיון, כי תראו, בסך הכול, למה שב-2010 נתעסק, אם כמו שאמרו שזה נועד רק לתחלופה, הרי הצוללות שקיבלנו ב-1999, את הצוללת, הן אמורות לצאת *** , אז מה ב-2012 אתה מתעסק עם זה?

ועדה:

אבל זה אומר בדיוק ההיפך, שצריך יותר משלוש.

עוזי ארד:

אז אני אומר, רק רגע, ברגע מסוים המערכת החליטה שהיא חושבת שזה חמש, ראש הממשלה נסחף וביקש שש בהמלצה של מיש... לא יודע, והסיפור הגדול, למה שר הביטחון ברק תחת אולמרט הסתייג מהשישית ובמשיכה אחת הוא שר הביטחון של בנימין נתניהו, הוא תומך בשישית, איך הוא מסביר את זה? הוא העיד כבר?

ועדה:

איך אתה מסביר את זה?

עוזי ארד:

אני יודע איך הוא מסביר את זה, כי הוא כותב את זה. הוא אומר ככה, בספר, הוא אומר ככה: "מגעים בין המל"ל הישראלי למקבילי בגרמניה יצרו הזדמנות בלתי חוזרת לקבל את השישית בתנאים בלתי חוזרים" וזה מופיע בספר. ככה הוא מסביר. עכשיו, אבל השמועה הזאת עשתה לה כנפיים משום שזריזים מאוד היו אנשים לומר "תראו את ברק". מי עשה את זה? הרמטכ"ל אשכנזי. הרמטכ"ל אשכנזי הלך לאולמרט, אמר: "תראה את ברק, אצלך הוא היה נגד השישית, אצל ביבי הוא בעד". מה אומר לו אולמרט? זה מוקלט. הוא אומר את זה לשולה זקן: "הוא בטח קיבל כסף. ויש בשוויץ עורך דין". זאת אומרת, שראש ממשלה בישראל, אולמרט, לא שולל היפותטית אפשרות שראש ממשלה אחר בישראל, ברק, קיבל כסף, כך הוא אומר. ברגע שהוא אומר את זה, אשכנזי רץ עם זה לקריה ומפיץ את זה לכולם. ואז מתחילה לרוץ השמועה על ברק. מסתבר שהמטרה חוקרת את זה, כי אי אפשר, הוא אמר את זה וזה יצא בגלוי. מסתבר שזה לא נכון, אבל השמועה כבר רצה. זה גם מעיד על ההתכנות של המצב הזה.

ועדה:

אז מה ההסבר אם כך לשינוי בעמדה של ברק?

עוזי ארד:

אני חושב שהוא השתכנע שכדאי. הרי אם ההתנגדות הייתה על רקע כספי, ואומרים לך שעכשיו פריסה ל-30 שנה... יעקב שינין למשל, שהיה יועץ כלכלי של משרד הביטחון ויש לו את כול המודלים המשוכללים, אמר שיש כסף. אמר שהטעון שאין כסף הוא פיקטיבי, זה טעון מאולץ, לא יודע לקבל עוד כספים אחרים. כי אם באמת אתה מקבל 50% הנחה, אז זה עולה לך במקום 400 או 300 זה עולה חצי, ואת החצי אתה פורש על 30 שנה. ותוסיף עכשיו את כול העלויות של התחזוקה והצוותים, אז זה מכפיל את הכול, עדיין זה peanuts.

ועדה:

יצאתי קצת מבולבל, סליחה, עמדתך המקצועית הייתה שצריך שש. בסופו של דבר העמדה הזאת התקבלה, נכון? על ידי הדרג המדיני...

עוזי ארד:

כן, בקלות. בספר שלי אני כותב, אבל זה לא בקלות, בספר שלי אני מתאר דיון סביב השולחן שבו אשכנזי מבטא את התנגדותו לשישית והוא קם ברגע מסוים ומסתכל עלי ואבראל שיושב על ידי, ואומר "אתם לא יודעים מה שאתם עושים". עכשיו, הוא אומר את זה בקול רם. הוא עומד, אנחנו יושבים, רמטכ"ל בישראל אומר למישהו "אתם לא יודעים מה שאתם עושים", אני לא הצלחתי להבין למה הוא אומר את זה. היום אני חושב שאני יודע.

ועדה:

מה ההסבר?

עוזי ארד:

הוא חשב שזה דבר מושחת, ושנחנו טיפשים שאנחנו לא יודעים שזה מושחת, שאני לא יודע. זה מה שהוא חושב. כי אשכנזי שמע את זה מאולמרט.

ועדה:

אתה אומר שאשכנזי אמר בכול הדיונים שהוא מתנגד לשש...

עוזי ארד:

לא, אני זוכר במפורש דיון נוקב מאוד שאני כותב בספר, היה קולני, אני כותב את זה, אגב רבותיי, הספר הזה עבר את כול המסרקות של כול הגופים, כולם, לאישור ולפיכך הוצאו מתוכו קטעים בודדים כי אני עשיתי צנזורה עצמית, אבל כול מה שכתוב ראו את זה כולם, לכן...

ועדה:

אתה אומר שאשכנזי התנגד לצוללת 6, אנחנו גם יודעים את זה מהפרוטוקולים של ישיבת הממשלה. במסמך של המל"ל מיום 17.8.09, ערב אותה נסיעה של ראש הממשלה לגרמניה לדבר עם מרקל, ובמסמך נוסף מיום 20.8.09 כותב המל"ל ככה: "חיל הים מבקש לקדם עסקת רכש גדולה עם גרמניה הכוללת רכישת שתי ספינות מתקדמות, סער 5 דור ב', צוללת דולפין נוספת ונשקי טורפדו עבור צוללת הדולפין". איך

- המל"ל מוציא מסמך שצה"ל מבקש צוללת נוספת כשגבי אשכנזי אומר בכול הדיונים שהוא לא רוצה צוללת נוספת?
- עוזי ארד:** כי בתכתובת לנו הם כותבים שכן. בתכתובת, צריך לראות את הדואר הנכנס או מה יצא מהם.
- ועדה:** מי זה "הם", חיל הים?
- עוזי ארד:** לא חיל הים, אני חושב מערכת הביטחון. אם כי, למעשה ברמה היותר נמוכה, אבריאלי בקשר עם חיל הים כול הזמן, וזה עולם ומלואו, שם יש צינורות דיווח, לא כול דבר הם מדווחים בקריה...
- ועדה:** אבל הרמטכ"ל אשכנזי מתנגד. הוא לא רוצה שש, הוא אומר חמש. די לי בחמש.
- עוזי ארד:** הוא אומר את זה שם, נכון. אבל חיל הים אומר להגיד לראש הממשלה, הוא כן אומר, "תגיד שאתה רוצה שש". הוא מתנגד גם אחרי שראש הממשלה אמר שהוא רוצה. אז הוא מתנגד. מנקודת המוצא של ראש הממשלה, הוא יגיד "זו לא פעם ראשונה ולא פעם אחרונה..."
- ועדה:** אבל במסמך הזה אתם מתארים את עמדת צה"ל, אם אני מבין נכון, כאילו צה"ל רוצה שש. מה זה צה"ל? הרמטכ"ל רוצה חמש.
- עוזי ארד:** הוא לא אומר שהוא רוצה שש, הוא רוצה את הצוללת השישית. כן, כן, המערכת אמרה לנו את זה כנראה בכתובים.
- ועדה:** הוא רוצה את הצוללת השישית כתחליף לצוללת...
- עוזי ארד:** לא. באף שלב זה לא נאמר כתחליף.
- ועדה:** אז בעצם אתם לוקחים את עמדת חיל הים בתור עמדת צה"ל...
- עוזי ארד:** לא חיל הים, צה"ל.
- ועדה:** אבל הרמטכ"ל אומר משהו אחר. גם בכתובים הוא מדבר על חמש.
- עוזי ארד:** הרמטכ"ל כאשר הוא מדבר על חמש, הוא אומר את עמדתו. אבל יש התכתבות של אג"ת ויש התכתבות של משרד הביטחון.
- ועדה:** אג"ת היה בעד שש?
- עוזי ארד:** אני חושב שכן, הרי הוא כתב... אני לא זוכר. צריך לראות את הדבר הזה משני הקצוות שלו.
- ועדה:** אנחנו שמענו *** שעד *לא מזמן*, הם חשבו שחמש מספיק. ***.
- עוזי ארד:** נכון, תראו הנושא היה...
- ועדה:** לא, אני רוצה להבין, סליחה, מה לשיטתך שכנע את הדרג המדיני, בסוגריים כנראה ראש הממשלה בעיקר, אבל מה שכנע את הדרג המדיני באמת לעמוד על שש צוללות? העבודה של המל"ל?
- עוזי ארד:** לא, זה לא רק זה. אני אתן לכם דוגמה, ואני מבקש, רק שתבינו איך זה קורה, כבר הקבוצה... לכמה אנשים הייתה נגישות לראש הממשלה שישבו במשרד, בוועדת החוץ והביטחון. האנשים האלה מאוד דחפו את חיזוקו הכללי של חיל הים בכול דבר שזו. ראש הממשלה כשהוא היה באופוזיציה היה מבלה הרבה בוועדת החוץ והביטחון, לא בשיבות, היה נכנס מדבר, יושב עם שטייניץ, יושב עם בר יוסף, לעיתים אני, שבתני שביט היה היועץ של ועדת המודיעין והוא ער לכול הנושאים האלה. הוא יודע על הוויכוח על ארבע, חמש, הוא יודע על המחלוקות הוא יודע את

זה פסיבית, הוא לא עושה משהו. אבל לקראת הבחירות ב-2009 מוקם צוות "מאה הימים". צוות "מאה הימים" כידוע זה צוות שמכין את כול הפעולות שאתה עושה אם וכאשר אתה נבחר במאה הימים הראשונים כי זה הזמן, למשל, זה הזמן שעושים הפיכה משפטית, אוקיי. זה הזמן שעושים זה. אז עכשיו, מי מרכז את צוות "מאה הימים"? שטייניץ. מי יושב בצוות? אני, בכדי להיות שם בנושאים הביטחוניים, אבל יושבים שם גם אנשים בנושאים חברתיים, כלכליים. מי עוד יושב שם? שמרון. למה שמרון? שמרון שם. כתוצאה מזה שמרון יודע שבתכנית מאה הימים כתוב "ללחוץ על צוללת שיטית".

ועדה: אבל אמרת לנו שצוללת שיטית עלתה בפגישה שלך עם הויוגן במאי 2009.

עוזי ארד: לא במאי... כן במאי... 2009

ועדה: מאה הימים זה לפני כן?

עוזי ארד: כן, נכון.

ועדה: אז איפה הצוללת השיטית? לפני הבחירות או במאי?

עוזי ארד: הצוללת השיטית נשארה אופציה, רק כשקנינו את 4-5 הגרמנים אמרו, אנחנו שומרים לכם אופציה, הרי זה בא בשלוש, לצוללת נוספת, האופציה היא ל-10 שנים. עד 2010. ואז יש מי שלוחץ, מי רוצה להזמין? טיסנקרופ רוצה למכור, היא דוחפת את זה משם וכול מי שמתפרנס מהצוללות האלה.

ועדה: יש לי שאלה בנושא אחר, במטרה להבין את התפקיד של ראש המל"ל באיוש של האנשים. לגבי אבריאל, אני מבין בכמה מקומות שהיו סימנים? אני הבנתי שגם אצלך וגם אצל המחליף שלך, ההתנהלות שלו הייתה, לא יודע איך להגדיר את זה, לא אופטימלית. והשאלה שלי היא, מי היה צריך לעצור את זה, מי היה צריך להרים את הדגל כדי לעצור את זה. האם זה לא התפקיד של ראש המל"ל?

עוזי ארד: את מה?

ועדה: לעצור את הפעילות של אבריאל... אבל השאלה שלי היא עקרונית. האם ראש המל"ל יכול לבוא ולהגיד: "רגע, יש אצלי בן אדם, מספר שתיים שלי, שנבחר על ידי ראש הממשלה, אושר על ידי הממשלה" ולהגיד "הוא לא יכול להיות יותר בתפקיד הזה"? לגבי הסימנים קראנו, אני קראתי מאוד בעיון, הסימנים, לא חושב שצריך לחזור...

עוזי ארד: איזה סימנים?

ועדה: לגבי ההתנהלות שלו...

עוזי ארד: לא. אין התנהלות שלו. הסימנים, זה לא ככה. אני במידה רבה...

ועדה: השאלה שלי ממוקדת. האם ראש המל"ל במידה והוא חושב, מזהה, שהתפקוד לא תקין, האם הוא צריך לפעול כנגד הדבר הזה?

עוזי ארד: בוודאי...

ועדה: ומה הוא צריך לעשות? מה אפשר לעשות?

עוזי ארד: תראו, אז אני ברשותכם, אתם אמורים להסתכל על תהליך קבלת ההחלטות, תפקידו וסמכותו של המל"ל. אני מבקש להציג את הנתונים בתחום הזה. חשוב שהמידע הזה יהיה לנגד עיניכם. אבריאל מלווה את הסיפור הזה. הסימנים הראשונים למשהו לא כשר בזה מתגלים פחות

או יותר באמצע 2010 כאשר אבריאלי בא אליי ואומר לי "עוזי יש טרמפיסטים שמנסים להיכנס לסיפור" ומשתמע על ידי או הצעת שירותיהם הטובים או ההיפך, לתקוע מקלות בגלגלים ולהציע את שירותם. אני שואל אותו: "מי?" הוא אומר לי: "עמוס ירון". אני שואל את עצמי: "מה לעמוס ירון ולסיפור?". עמוס ירון היה מנכ"ל של משרד הביטחון עשר שנים קודם לכן, מה הקטע? הוא אומר לי: "עמוס ירון בסיפור". זו פעם ראשונה שאבריאלי יוזם לדווח על מישוה שלכאורה, לימים, מסתבר שזה נכון, זה היה נכון, אבל נחזור לזה. באותו זמן גם אבריאלי מדווח לי שבמגעים הכספיים עם הגרמנים הם נסוגים בהם מההנחה. עכשיו, זה כבר דבר מהותי, הרי כול הסיפור עמד על ההנחה הזאת. אני מסרב להאמין. יש בעיות, יש בעיות, אל תשאל. אני מרים טלפון להויוגן, אומר: "תגיד לי הויוגן אתם קיבלתם רגליים קרות בנושא ההנחה?", הוא אומר: "מה פתאום". כלומר, חוץ מרעש, כאילו יש משהו שקורה ברמה הכספית שגורם לאיזשהו... אין שום אינדיקציה, אבל זה אינדיקציות לבחישה בסיפור. ההצבעה על התנהגות חריגה של אבריאלי מגיעה רק לקראת חודש חודשיים לפני שאני מסיים ואני מתכנן את הסיום שלי, כאשר בישיבת ממשלה או קבינט יוצאים לצד לפינה שאוכלים בורקס, ויוצא אודי שני ואומר לי משהו בזו הלשון: "עוזי, האיש שלך שם עושה בעיות". אני שואל אותו בסלנג: "דברים לא כשרים?" הוא אומר לי: "כן". זה כול מה שהוא אומר. הוא אומר לי בשיחה על רגל אחת את הדבר הזה, אבל זה פעם ראשונה הצבעה על דברים לא סדירים מצדו של אבריאלי. אני לא יודע מה לעשות עם הדבר הזה, לא יודע כרגע מה לעשות, אבל זמן לא רב אחר כך, אני מתייצב בפני ביקורת המדינה כי היא מסיימת שנה שבה המל"ל היה נתון לביקורת המדינה. ואני מקבל היתר מנתניהו לדווח לביקורת המדינה על הנושאים היותר מסווגים כי היא בביקורת שלה לא עלתה על הדברים האלה, כי הם סמויים, הם שמורים במידור, *** ואז ביבי מרשה לי, סליחה שקראתי לו כך, הוא מאשר לי לדבר על ארבעה דברים, לעדכן את הביקורת במדינה, כי הם היו דברים כול כך ממודרים...

כול זה אמרת במשטרה, עד כמה שאני זוכר...

ועדה:

*** מפה אני מבין שביקורת המדינה ***, שיש אנשים שקיבלו שלמונים.

עוזי ארד:

לא הלכת עם זה לראש הממשלה?

ועדה:

אני כבר גומר את התפקיד. זה אחרי... ומה אני אלך להגיד לביבי את הדבר הזה כשאני בעצם בפיצוץ איתו...

עוזי ארד:

הוא מינה את המשנה לראש המל"ל...

ועדה:

נכון.

עוזי ארד:

ולפי החוק הוא יכול...

ועדה:

אז שביקורת המדינה תגיד לו את זה, הרי היא יודעת, זה לא אני מביא את המידע...

עוזי ארד:

בוא נגיד שזה ראש מל"ל אחר, לא אתה ולא אף אחד, יש ראש מל"ל שיועד שיש לו מספר שתיים שהוא חשוד, שיש בעיות בהתנהלות שלו, הוא מסוגל...

ועדה:

בוודאי שהייתי צריך לעשות מעשה. אבל אתם, שוב, אני אתן לכם דוגמה מה נעשה שם במל"ל כאשר היו שניים שלושה אירועי שחיתות. יש עוד דמות אחת שמוזכרת בסיפור... גברת עתליה רוזנבאום, במילים אחרות, היא הייתה גם הקבטי"ת והיא, בשנה שהיא הייתה אגב, היא ביצעה

עוזי ארד:

שיחה, לימים היא העידה עליה, ומי שהעיד זה יורם בן זאב, שיום אחד out of the blue הוא מקבל טלפון מאשה שאומרת לו "אני בכירה במל"ל ואני יודעת שאתה עושה היום ארוחת צהריים או ארוחת ערב להויזגן, ואני ממליצה לך בשם המל"ל שתביא גם את גנור לפגישה". יורם בן זאב, העיד או לא העיד, הופתע מהפניה הזאת. מה פתאום גנור? גנור הוא הסוכן. מה פתאום הוא יבוא לשיחה של דרג מדיני, השגריר והויזגן? אבל היא ממשיכה ואומרת, "כדאי לך כי אתה תסיים את הכהונה והוא יוכל לעזור לך בדירקטוריון ודברים כאלה", זה עושה תלי רוזנבאום בלובשה מדים של עובדת מל"ל.

אבל אתה לא יודע ישירות על העניין הזה...

ועדה:

עוזי ארד:

לא, אני מיד אגיד לך מה אני כן יודע. אבל באותם ימים ממש נודע לי, שבמסגרת ניגוד העניינים שלה, כי זה הדבר החשוב רבותי, בדיקת ניגודי עניינים פה, היא התבקשה להפסיק את חברותה בדירקטוריון ***, כי לפני בואה למל"ל ומתוקף היותה פעם מנכ"לית ***, היא הייתה דירקטורית *** ואז מבקשים אותה להפסיק. בפועל היא לא עושה את זה. ואז באים היועצים המשפטיים, אני חושב שזה רואי קידר, ואומרים "זה כבר פעם שנייה שהיא מתבקשת להפסיק והיא ממשיכה ללכת ולקבל שכר". ואז אני קורא לה ומפסיק את עבודתה בין לילה. אבל מה זה להפסיק? אני לא מפטר אותה כך, אני מבקש מהמשנה לנציב שירות המדינה, יעקב ברגר, לרשום שפה נעשתה עבירה משמעתית חמורה ובה היא מסיימת כהונתה. עכשיו תסכם את לכתה. ואכן היא עוזבת ובגמר השנה היא עוזבת. היא מדליפה את זה לעיתונות, כמובן שרודפים אותה מכיוון שאני איש קשה, שזה נכון אני איש קשה, אבל לא רודפים אותה על זה, אלא היא עשתה עבירה, ורבותי, אני הייתי קטגורי והחלתי כאשר היו דברים כאלה אצלנו. אבל בזה לא מסתיים הסיפור אצלנו...

ועדה:

כבר אמרת את זה בראיון או במשטרה את כול העניין הזה ***, אין טעם לחזור על זה, זה רשום...

עוזי ארד:

אני לא בטוח שאמרתי את זה במשטרה, אבל אני שואל אתכם פה, אבל השאלה היא פה למה ועל מה היא נכנסת לדבר עם ראש הממשלה כשהיא עושה את זה?

ועדה:

בסדר. אנחנו פה כבר סוטים לעניינים בפריפריה וכאמור אתה דיברת על זה, יש לנו רקורד מדברך בנושא הזה ואנחנו עכשיו נסיים בכך ואנחנו מודים לך...

עוזי ארד:

תראו רבותי, יש לי בקשה, עם כול הכבוד, הוועדה הזאת קיבלה מנדט. אני זה שקראתי מיד כשהיה הגילוי על שמרון וגנור על ידי דרוקר בנובמבר 2016, אני אמרתי את זה, צריכה לחקור ועדת חקירה ממלכתית. לא שזה ייקבר ושחקירת המשטרה יקשרו את ידיה ויעצמו עיניים ויתעלמו מכול הדברים. רק ועדת חקירה ממלכתית, יש לה את הסמכויות המלאות לזמן עדים, לראות חומרים והיא תוכל. היא היחידה. משום שהמשטרה, לא ניתן לה לחקור, המשטרה בעצמה אמרה לי את זה ואני נוכחתי בזה, ולכן דברים שאתם בודקים המשטרה לא הגיעה אליהם, הם לא רצו. כאשר אני נקראתי לאותו ריענון, אני באתי ורציתי לתת מידע מסוים, הם אמרו "לא רוצים". אתם יודעים משהו? אני הבאתי את הספר הזה, שהוא מ-2016, אמרו אנחנו לא רוצים אותו. רק רגע, כשאתה אומר אני סומך על הדברים למשטרה, אדוני, אני סמכתי על הוועדה שהיא תגיע לדברים הללו. ולכן...

אמרת לנו את זה כבר פעם אחת בראיון...

ועדה:

בסדר. אז עכשיו אני אומר, *** , מאחר ואתם אמורים להסתכל על תהליך קבלת ההחלטות, על חמש הצגות ספציפיות כפי שהתרחשו בזמן אמיתי על ידי מי שעסק בזה בתקופה 2009, 2011, אני מבקש לתת כול מידע אפשרי בדיוק על זה. על קבלת ההחלטות. אתם גם ביקשתם.

עוזי ארד:

פרופ' ארד, רק רגע, אנחנו סיימנו את הנושא של צוללת 6 ***. יש לנו את הנושא של נצ"ל במנדט של הוועדה, יש לנו את הנושא של המספנה, הפרטה של המספנה... אז, האם יש לך מידע...

ועדה:

אלה ההשגות... כן, למשל...

עוזי ארד:

בסדר, אז אנחנו לצערנו צריכים לעצור בשלב הזה, נקבע איתך עוד תאריך. רק אנחנו מבקשים באמת למצות ולתמצת את שני הנושאים האלה, של הנצ"ל וההפרטה.

ועדה:

נכון, אז אומר לך בדיוק מה מתוך המשימה, ההצגות ברורות אבל בהערה שיש שם נאמר, ש"הוועדה תתייחס גם למל"ל וחלקו וסמכותו, לנושא של מתווכים", מודגש שם, ואני מניח שהנושא הזה נדרש, כי אם זה לא נדרש, אז אני מרים ידיים.

עוזי ארד:

פרופ' ארד, אני מציע באמת, שתקרא שוב את המנדט של הוועדה, מה שנותר לנו כרגע לגביך, זה הנושא, כמו שאמרתי, של ההפרטה, של הנצ"ל וספינות המגן ואנחנו נקבע תאריך נוסף על מנת לשמוע אותך בשלושת הנושאים האלה.

ועדה:

אני חוזר ואומר, אתם שאלתם, כתוב שם, אני מכיר את המנדט של הוועדה, אני מכיר גם את מה שמשרד הביטחון, יש דגש על סוגיית המתווכים, עכשיו המתווכים הללו עבדתי איתם הם היו בדיונים, על זה אני מבקש לדווח. עכשיו, אם זה לא, אז סימן שאתם מצמצמים את הנושא.

עוזי ארד:

אנחנו יודעים בדיוק מה המנדט של הוועדה. אנחנו סוגרים היום את הישיבה הזאת וכמו שאמרתי, ייקבע מועד נוסף שתוכל בו להעיד על הנושאים הנוספים.

ועדה:

תודה רבה.

עוזי ארד: